

KEDAULATAN NEGARA DICABAR**NOTA
Classroom****SK 7.1: Campur Tangan dan Penjajahan Kuasa Asing****Kuasa Asing di Tanah Airku**

- Kuasa asing berminat dengan Tanah Melayu kerana mempunyai kedudukan geografi yang strategik dan kekayaan hasil bumi serta sumber alam.
- Kuasa asing menggunakan beberapa strategi seperti naungan, campur tangan dan penjajahan untuk mencapai matlamat masing-masing.

Naungan

- Bermaksud perlindungan yang diberikan oleh kuasa asing kepada sesebuah wilayah atau negeri.
- Negeri naungan akan menghantar ufti sebagai tanda persahabatan dan menjamin keselamatan.
- Perlis, Kedah, Kelantan dan Terengganu ialah negeri naungan Siam sehingga awal abad ke-20.

Campur Tangan

- Bermaksud kuasa asing mencampuri hal ehwal pentadbiran negeri secara langsung.
- Residen British dilantik untuk membantu pemerintah tempatan mengurus pentadbiran.
- Campur tangan di Tanah Melayu bermula di Perak oleh British melalui Perjanjian Pangkor pada tahun 1874.

Penjajahan

- Bermaksud kuasa asing menjadikan sesebuah negeri sebagai wilayah taklukan.
- Kuasa asing menguasai dan mengawal negeri taklukan untuk kepentingan politik, ekonomi dan sosial.
- Penjajahan pertama oleh Portugis di Melaka, James Brooke di Sarawak dan North Borneo Chartered Company atau Syarikat Borneo Utara British (SBUB) di Sabah.

Campur Tangan dan Penjajahan Kuasa Asing

Siam

- Siam menaungi Kedah, Perlis, Kelantan dan Terengganu.
- Siam menghadapi masalah untuk mentadbir negeri-negeri tersebut.
- Tahun 1909, semua negeri tersebut diserahkan kepada British melalui Perjanjian Bangkok.

Portugis (1511)

- Tahun 1511, Portugis menyerang dan menjajah Melaka.
- Sultan Melaka cuba merampas kembali Melaka tetapi gagal.
- Portugis kalah kepada Belanda pada tahun 1641.

Belanda (1641)

- Tahun 1641, Belanda menyerang Portugis di Melaka.
- Belanda menang dan menjajah Melaka hingga tahun 1824.
- Tahun 1824, Belanda menyerahkan Melaka kepada British melalui Perjanjian Inggeris-Belanda.

British (1786, 1824, 1826 dan 1874)

- Tahun 1786, British menduduki Pulau Pinang.
- Tahun 1824, Melaka diserahkan kepada British oleh Belanda melalui Perjanjian Inggeris-Belanda.
- Tahun 1826, British membentuk Negeri-negeri Selat yang terdiri daripada Pulau Pinang, Melaka dan Singapura.
- Tahun 1874, British campur tangan di Perak dan meluaskan pengaruhnya di Tanah Melayu hingga Perang Dunia Kedua.

James Brooke dan Keluarga Brooke (1841)

- Tahun 1841, James Brooke menguasai Sarawak.
- James Brooke menggunakan gelaran “Rajah Putih”.
- Sarawak diperintah oleh keluarga Brooke hingga tahun 1946 selepas kematian James Brooke.

Syarikat Borneo Utara British (SBUB) (1881)

- SBUB memperoleh hak untuk mengusahakan tanah di Borneo Utara (Sabah).
- Setelah mendapat Piagam Diraja kerajaan British, SBUB mentadbir Sabah pada tahun 1881.
- Penjajahan SBUB berterusan hingga tahun 1946.

Jepun (1942)

- Jepun muncul sebagai kuasa besar dan berjaya menguasai Tanah Melayu, Sarawak dan Sabah daripada British pada tahun 1942.
- Jepun menyerah kalah kepada British pada tahun 1945.

British (1945, 1946)

- British kembali menjajah Tanah Melayu pada tahun 1945 hingga tahun 1957.
- Tahun 1946, keluarga Brooke dan SBUB menyerahkan Sarawak dan Sabah kepada British.
- British menguasai Sarawak dan Sabah hingga tahun 1963.

Bumi Bertuah Menjadi Rebutan

- Keunikan negara kita seperti kedudukan strategik dan kekayaan hasil bumi serta sumber alam menyebabkan kuasa asing bersaing untuk campur tangan dan menjajah demi kepentingan mereka.
- Selain itu, faktor penyebaran agama, perkembangan Revolusi Perindustrian dan kemasyhuran mendorong minat kuasa asing terhadap negara kita.
- Berikut merupakan faktor kedatangan kuasa asing:

Kedudukan Strategik

- Kedudukan Melaka di laluan jalan perdagangan timur dan barat.
- Melaka muncul sebagai pelabuhan persinggahan yang penting.
- Portugis dan Belanda berminat menguasai Melaka untuk mengawal perdagangan rempah di Kepulauan Melayu.

Kekayaan Hasil Bumi dan Sumber Alam

- Tanah Melayu mempunyai hasil bumi yang banyak seperti bijih timah, bijih besi dan emas.
- Sabah terkenal dengan sumber alam seperti kayu balak, rotan dan sarang burung.
- Sarawak pula mempunyai emas, sagu dan kapur barus.

Penyebaran Agama

- Kuasa asing mahu menyebarkan agama Kristian ke serata dunia termasuk Tanah Melayu.
- Raja Portugal menggalakkan pelayaran untuk mengembangkan agama Kristian.

Revolusi Perindustrian

- Pada abad ke-18, Revolusi Perindustrian berkembang di Eropah.
- Sektor perkilangan seperti pembuatan besi dan keluli, pembuatan kereta serta mengetin makanan giat dijalankan.
- Kuasa asing memerlukan tanah jajahan untuk mendapatkan bahan mentah dan memasarkan barangan mereka.

Kemasyhuran

- Kuasa asing mahu menempa kemasyhuran untuk diri sendiri dan negara.
- Kuasa British muncul sebagai penjajah terbesar.
- James Brooke menguasai Sarawak setelah melihat kejayaan British di Pulau Pinang dan Singapura.

Kesan terhadap Pentadbiran Akibat Penjajahan

Negeri-negeri Selat (1826)

- Pulau Pinang, Melaka dan Singapura digabungkan menjadi Negeri-negeri Selat.
- Negeri-negeri ini merupakan **Tanah Jajahan Mahkota** (Negeri yang diperintah secara langsung oleh kerajaan British).
- Negeri-negeri Selat ditadbir oleh Gabenor.

Sarawak (1841)

- Pemerintah bercorak **monarki** (Pemerintahan Beraja) diperkenalkan.
- Pemerintah Sarawak dikenali sebagai “Rajah Putih”.
- Pentadbiran Sarawak dibahagikan kepada lima bahagian yang ditadbir oleh Residen.

Borneo Utara (Sabah) (1881)

- Lembaga Pengarah SBUB di London memberikan arahan terhadap hal ehwal pentadbiran Borneo Utara.
- Pentadbiran negeri diketuai oleh Gabenor.

Negeri-negeri Melayu Bersekutu (1896)

- Perak, Selangor, Negeri Sembilan dan Pahang disatukan sebagai Negeri-negeri Melayu Bersekutu.
- Residen British dilantik untuk mengurus pentadbiran negeri.
- Residen British tidak boleh mencampuri hal ehwal agama Islam dan adat istiadat orang Melayu.

Negeri-negeri Melayu Tidak Bersekutu (1909 dan 1914)

- Kedah, Kelantan, Perlis dan Terengganu dikenali sebagai Negeri-negeri Melayu Tidak Bersekutu.
- Pada tahun 1914, Johor turut dimasukkan dalam Negeri-negeri Melayu Tidak Bersekutu.
- Penasihat British dilantik untuk membantu pentadbiran negeri tersebut.

Kesan Sosial dan Ekonomi Akibat Penjajahan

Kesan Ekonomi	Penerangan
Perkembangan Industri Perlombongan	Industri perlombongan giat dilakukan. Bijih timah di Tanah Melayu, emas di Sarawak dan arang batu di Sabah.
Perkembangan Pertanian Komersial	• Pertanian komersial untuk tujuan eksport. • Tanah Melayu (Kelapa sawit, tebu dan kopi) • Sarawak (Lada hitam) • Sabah (Tembakau)
Perkembangan Penanaman Getah	• Banyak estet getah dibuka. • Syarikat Eropah seperti Guthrie dan British North Borneo Company terlibat dalam sektor penanaman getah.
Sistem Perbankan Moden	• Sistem perbankan diperkenalkan. • Bank seperti Mercantile Bank (1859) dan The Chartered Bank (1888) ditubuhkan.

Kesan Sosial

Pembentukan Masyarakat Majmuk

- Kemasukan tenaga kerja dari negara China dan India mewujudkan masyarakat majmuk.

Perkembangan Bandar Baharu

- Bandar baharu telah muncul sebagai pusat pentadbiran perdagangan dan pelabuhan.
- Contohnya, Kuala Lumpur, Ipoh, Taiping, Seremban, Sibu, Miri, Jesselton (Kota Kinabalu), Sandakan dan Tawau.

Perkembangan Sistem Pendidikan

- Sistem pendidikan **vernakular** (Penggunaan bahasa ibunda sebagai bahasa pengantar) mengikut aliran bahasa Melayu, Cina dan Tamil diperkenalkan.
- Sekolah Inggeris diwujudkan di kawasan pekan dan bandar.
- Pendidikan pada peringkat maktab untuk melatih bakal guru diperkenalkan.

Perkembangan Sistem Pengangkutan dan Perhubungan

- Jalan kereta api dan jalan raya dibina untuk memudahkan hasil dihantar ke pelabuhan.
- Sistem pos, telegraf dan telefon diperkenalkan.

Perkembangan Perkhidmatan Kesihatan

- Pembukaan hospital dan **dispensari** (Tempat mengambil ubat) untuk merawat pesakit.
- Hospital Taiping ditubuhkan pada tahun 1880 merupakan hospital pertama di negara kita.